

PRIPOROČILA ZA ODVZEM IN POŠILJANJE KUŽNIN

SOP-303-MD-DN-001A

Izdaja: 9

Stran: 1 od 1

Vrsta kužnine	Priporočena količina	Posebnosti	Opombe
Blato	1 - 5 g	Pregled priporočamo predvsem pri bolnikih okuženih z virusom HIV.	Čim hitreje dostavite v laboratorij.
Biopsija tkiva	Čim večja količina	Aseptično odzemetite v sterilno posodico in dodajte 2 kapljici fiziološke raztopine, da preprečite izsušitev.	
Bris ušesa, rane ali tkiva	Čim večja količina	Suhi bris navlažite s sterilno fiziološko raztopino. Ob odvzemu bris zavrtite, da na njem ostane čim več vzorca ter v sterilnem tulcu/eproveti pošljite v laboratorij.	Biopsija tkiva in rane je mnogo bolj kakovostna kužnina kot bris tkiva ali rane. Suhi bris ali bris v trdem gojišču (gelu) za diagnostiko mikobakterij NI SPREJEMLJIV.
Izlivi (pleuralni, perikardialni, peritonealni, punktati sklepov in ostali izlivi)	Čim večja količina, najmanj 10 -15 ml	Priporočljiv odzvem v epruvete s sredstvom proti strjevanju (heparin*, natrijev citrat**).	Kožo pred odvzemu dobro razkužite. Ob odvzemu epruveto obvezno nekajkrat obrnite.
Izmeček (sputum), inducirani izmeček, aspirat iz tubusa	3-10 ml - odzemetite zjutraj, takoj ko se bolnik zbudi	Potreben pregled 2-3 kakovostnih jutranjih izmečkov (količina najmanj 3 ml).	Sestra mora bolnika predhodno podučiti, kako izkašljati kakovostni izmeček.
Izpirek bronha, bronhoalveolarni izpirek	Čim večja količina	Kužnina naj vsebuje čim manjšo količino anestetika.	
Kostni mozeg	Čim večja količina (vsaj 5 ml)	Odzvem v epruvete s sredstvom proti strjevanju (heparin* ali natrijev citrat**).	Pregled krvi priporočamo pri bolnikih okuženih z virusom HIV.
Kri	3-10 ml	Odzvem v posebne hemokulturno stekleničko BACTEC Myco/F Lytic Medium ali epruveto s sredstvom proti strjevanju krvi (heparin*, natrijev citrat**).	Pregled krvi priporočamo pri sumu na miliarno tuberkulozo in pri bolnikih okuženih z virusom HIV.
Kri za test QuantiFeron	0,8 - 1,2 ml (do črne oznake na epruveti)	Odzvem krvi v za to namenjene 4 epruvete, predhodno segrete na sobno temperaturo (QFT collection tubes; siv, zelen, rumen in vijoličen zamašek).	Obvezen transport do Laboratorija za mikobakterije <16 urah po odvzemu krvi in na sobni temperaturi.
Likvor	Čim večja količina (mednarodna priporočila 2-10 ml)	Odzvem v sterilno epruveto brez sredstva proti strjevanju.	Če ni možen enkratni odzvem navedene količine, lahko punktirate večkrat.
Punktat bezgavke, abscesa	Čim večja količina	Punktat iz brizge prestavite v sterilno epruveto, brizgalko sperite še s sterilno fiziološko raztopino in dodajte kužnini.	
Rana	Čim večja količina biopsije tkiva iz rane ali aspirat tekočine iz rane	Moker bris rane (predhodno namočen v sterilno fiziološko raztopino) se priporoča samo v primeru, ko ni možen odzvem biopsije tkiva ali aspirata tekočine iz rane.	Suhi bris ali bris v gelu je nesprejemljiv za diagnostiko mikobakterij. Na napotnico obvezno označite , da gre za vzorec rane!
Urin	40 - 300 ml jutranjega urina (srednji curek), ali ves urin odzvet s katetrom/ suprapubično aspiracijo.	Potreben pregled 3-5 jutranjih urinov, odvzetih v različnih dneh.	Obvezno predhodno umivanje. Urin čim hitreje dostavite v laboratorij.
Želodčni sok, izpirek želodca	Čim večja količina	Priporočamo odzvem 2-3 jutranjih kužnin v različnih dneh, odvzetih takoj, ko se bolnik zbudi.	Kužnini dodajte za noževico konico sode bikarbone (nevtralizacija pH) in takoj dostavite v Laboratorij za mikobakterije.

Opombe: *epruvete z zelenim zamaškom; ** epruvete s svetlo modrim zamaškom

Veljaven od: 5. 7. 2019	Pripravil: dr. Manca Žolnir-Dovč	Pregledal: Sara Truden, Nadja Polanc	Odobril: dr. Manca Žolnir-Dovč
----------------------------	-------------------------------------	---	-----------------------------------

Dokumenti so obvladovani računalniško. Na papir natisnjeni dokumenti predstavljajo kopijo. V primeru razlik med dokumenti se uporabi izvorni dokument (elektronski ali pisni overjeni dokument), ki se nahaja pri skrbniku dokumenta.